

BM recomanda României o combinație de consolidare fiscală și reforme structurale, pentru rezolvarea dezechilibrelor externe

România are nevoie, pentru rezolvarea dezechilibrelor externe, de o combinație între consolidarea fiscală și reforme structurale, se arată într-o analiză a Bancii Mondiale.

Măsurile politice care vizează îmbunătățirea poziției fiscale includ lărgirea bazei de impozitare, consolidarea administrării fiscale, avansarea unor reforme critice privind pensiile și salariile publice, și reducerea cheltuielilor ineficiente. Consolidarea gestionării investițiilor publice ar contribui la deblocarea unor fonduri europene disponibile semnificative și ar îmbunătăți domeniile critice rămase în urma din România, cum ar fi sistemele de sănătate și de educație, reformarea întreprinderilor de stat, și infrastructura. Aceasta, la rândul ei, ar sprijini creșterea productivității și ar îmbunătăți competitivitatea României, cu un impact pozitiv asupra poziției externe.

Dezechilibrele externe ale României au crescut în ultima perioadă. Din 2018, țara a cunoscut o creștere a deficitelor gemene - fiscal și de cont curent - cuplata cu o politică fiscală expansionistă. Cele două socuri externe mari, mai întâi pandemia și apoi războiul, au exacerbat aceste dezechilibre. Din punct de vedere istoric, România a avut mari deficite gemene. A existat o relație strânsă între deficitul fiscal ajustat ciclic și deficitul de cont curent, se subliniază în analiza BM.

În ultimele două decenii, deficitul fiscal a avut valori medii de 3,7% din PIB, semnificativ mai ridicat decât media UE, de 2,8% din PIB. Deficitele fiscale ridicate, alături de slăbiciunile structurale pe partea externă, au înrăutățit performanța contului curent, deficitul de cont curent având valori medii de 5,7% din PIB. În contextul recentelor socuri externe, deficitul fiscal s-a adâncit la 9,2% din PIB în 2020, cel mai ridicat între țările est-europene, în condițiile în care măsurile legate de pandemie au majorat cheltuielile bugetare, iar contractia economică a redus veniturile.

A existat o oarecare consolidare în 2021 - 2022. Impactul războiului asupra pietelor energiei și materiilor prime a condus la o deteriorare semnificativă a soldului contului curent, la 9,4% în 2022, dar acesta a rămas mai redus decât nivelul din 2007, de 13,6%. De data aceasta, investițiile străine directe (FDI) mai ridicate și transferuri de capital mai mari din UE au sprijinit soldul extern.

Dezechilibrele externe din ultimii ani au fost provocate de o slăbiciune structurală, care a afectat exporturile, expansiunea bugetară și cursul de schimb real efectiv. Cursul de schimb real efectiv (REER) în România s-a apreciat, afectând negativ exporturile. Creșterile de salarii au depășit creșterea productivității, sporind costurile cu forța de muncă, iar pentru exportatori a fost mai dificil să concureze eficient pe piața globală. Între timp, importurile au crescut, alimentate de consumul mai ridicat, ca urmare a creșterii ponderii gospodăriilor în venitul național și a politicii fiscale expansioniste, mai semnaleză sursa citată.

Ca rezultat, România a înregistrat deficite mari în comerțul cu marfuri. Cu toate acestea, dezechilibrul extern este mai scăzut decât înaintea crizei financiare globale și vulnerabilitățile sunt atenuate, parțial, investițiile străine directe (FDI) mai ridicate și transferurile mai mari din UE, potrivit BM.